

Posudek vedoucí diplomové práce

JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.

Název práce: Právní úprava těžby z mořského dna za hranicemi národní jurisdikce

Autor práce: Petr Vidlák

Diplomová práce je zpracována v celkovém rozsahu 65 stran, z toho 56 stran vlastního textu (celkový počet znaků včetně mezer činí dle čestného prohlášení autora 147 304). Kromě úvodu a závěru je výklad členěn do čtyř částí věnovaných postupně věcným souvislostem tématu, právnímu režimu těžby z mořského dna za hranicemi národní jurisdikce, principu předběžné opatrnosti a ustanovením připravovaného těžebního řádu (*Mining Code*) z hlediska ochrany životního prostředí. Práci doplňuje seznam použitých zdrojů, abstrakty a klíčová slova jsou uvedeny v samostatném dokumentu.

Datum odevzdání práce: 4. září 2024

Aktuálnost (novost) tématu: Zvolené téma není zcela nové, je však vysoce aktuální. Základy právního režimu těžby z hlubokomořského dna, resp. mořského dna za hranicemi národní jurisdikce (tzv. Oblast), byly položeny již v Úmluvě OSN o mořském právu roku 1982, rozpracován pak byl v prováděcí dohodě z roku 1994. Teprve v současné době však těžba nabývá reálných obrysů v souvislosti se zvyšující se poptávkou po nerostných surovinách, které se na mořském dně nacházejí. Na rostoucí tlak na zahájení těžby musí reagovat jak státy, tak Mezinárodní úřad pro mořské dno (*International Seabed Authority, ISA*), který činnosti související s nerosty na hlubokomořském dně řídí. Do hry přitom vstupuje celá řada faktorů, z nichž zásadní roli hrají ty environmentální (vliv těžby na mořské prostředí a mořskou biodiverzitu), kterým v době vzniku právního režimu Oblasti byla věnována jen omezená pozornost.

Náročnost tématu: Téma považuji za náročné. Relevantní právní úprava je složitá a konkrétní pravidla (těžební řád) jsou teprve ve fázi vývoje. Pro kvalitní zpracování tématu je navíc nutná orientace v jeho věcných a technických souvislostech (výskyt nerostných surovin na mořském dně, technologie průzkumu a těžby, možné negativní vlivy na životní prostředí atd.). K tématu navíc prakticky neexistuje relevantní odborná literatura v češtině a autor proto až na výjimky musel pracovat pouze s cizojazyčnými zdroji.

Hodnocení práce: Z hlediska formálního nemám k práci zásadní připomínky, je psána srozumitelným stylem, má přehlednou grafickou úpravu, výskyt pravopisných chyb a chyb z nepozornosti je v normě. Struktura práce je logická a jednotlivé kapitoly rozsahově vyvážené. Autor pracuje s dostatečným množstvím zdrojů různého typu a v práci na ně vědecky poctivým způsobem odkazuje.

Co se týká obsahu práce, kladně hodnotím stanovení výzkumných otázek, na něž autor v práci hledá odpovědi. Z hlediska použitých metod převládá metoda deskripce, místy doplněná metodou analýzy, což je ale pochopitelné vzhledem k tomu, že autor téma – dosud v české odborné právní literatuře do značné míry opomíjené – v podstatě představuje. Při svém výkladu autor neopomíjí žádný z důležitých dílčích aspektů tématu, na omezeném prostoru diplomové práce jej zpracovává přehledně a v mezích možností uceleně. Kladně hodnotím rozsáhlou pozornost věnovanou principu předběžné opatrnosti, který je při rozhodování o budoucnosti těžby z hlubokomořského dna zásadní.

Závěr práce přináší podrobné odpovědi na výzkumné otázky, které si autor v úvodu položil. Jeho odpovědi jsou srozumitelné a argumentačně dobře podložené.

Celkově hodnotím předloženou diplomovou práci jako kvalitní a zajímavou. Jako vedoucí práce vím, že se autor jejímu zpracování věnoval skutečně poctivě, pro získání informací neváhal mimo jiné na vlastní náklady absolvovat cestu do sídla organizace *Interoceanmetal Joint Organization* v polském Štětíně. Téma těžby z mořského dna za hranicemi národní jurisdikce zároveň svým rozsahem a významem přesahuje úroveň diplomové práce a zasloužilo by si rozpracování v dalších úrovních vědeckých právních prací, včetně práce dizertační. Česká republika by v této oblasti též potřebovala více odborníků, kteří by ji mohli reprezentovat v rámci relevantních mezinárodních orgánů a organizací. Věřím proto, že autor nabyté znalosti a kontakty zúročí a tématu se bude věnovat i v budoucnosti.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: S ohledem na výše uvedené konstatuji, že diplomová práce Petra Vidláka splňuje požadavky kladené na diplomové práce na Právnické fakultě UK, a doporučuji ji k ústní obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm **v ý b o r n ě**.

V rámci obhajoby prosím, aby se autor vyjádřil k následujícím tématům:

1. V závěru práce autor uvádí, že by „v případě zákazu či dlouhodobého moratoria na těžbu byly některé státy motivovány odstoupit z UNCLOS, což by nastolilo nejistotu v právním řádu velmi důležitého mezinárodního prostoru“ (str. 60). S tímto tvrzením souhlasím. Bylo by dle autorova názoru zároveň možné argumentovat, že některá z pravidel týkajících se Oblasti a jejích zdrojů mají povahu pravidel obyčejového práva, tedy by se uplatnila i v případě, že by stát nebyl smluvní stranou UNCLOS?
2. Stručné shrnutí relevantních závěrů 29. zasedání shromáždění ISA, které se konalo na přelomu července a srpna tohoto roku.

V Ústí nad Labem dne 20. září 2024

.....
JUDr. Karolina Žákovská, Ph.D.
vedoucí diplomové práce